

Megjelen hetenkint kétszer
szerdán és szombaton este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoraljaujhely, Főtér 9 szám.

Telefon: 42. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Nyilttérben minden garmond sor 40 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

Előfizetési ára:

Egész évre 10 korona, féltre 5 kor,
negyedévre 2.50 korona.

— Egyes szám ára 10 fillér. —

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
2 fill. Petit betűknél nagyobb, avagy
úszbetűkkel, vagy kerettel ellátott hir-
detések térmérték szerint egy négyszög
centim. után 8 fill. — Allandó hirdeté-
seknek árkedvozmény.

A magunk bajairól.

— Ujhelyi dolgok. —

I.

Ritkán van módunkban, hogy ezen a helyen beszéljünk a magunk bajairól; azokról a dolgokról, melyek csekélységek talán a nagypolitika korszakos eseményeihez képest, de bennünket mégis csak legközelebről érdekelnek. Különösen a közelmúltban, mely példátlanul gazdag volt politikai eseményekben, kényszerült minden ujság arra, hogy vezető helyén kizárólag ezekkel az eseményekkel foglalkozzék, a maga politikai pártállásának megfelelően.

Az egymást rohamosan kergető események láncolatában most üdítő szünet állott be. A fórumon most csupán a befejezett események megvitatása folyik s ebben egy egyszerű szellemi torna dominál, melyet oly ragyogó elmék, mint Andrassy és Tisza, a tudás és tehetség nemes fegyvereivel küzdenek meg. Ne avatkozzunk gyöngé tollunkkal ebbe a titáni küzdelembe; felhasználva az események széles öndjét, maradjunk ma itthon, a magunk dolgainál, beszéljünk a magunk apró és mégis égető bajairól.

Hiszen van miről beszélni bőven. Egy-két újságcikk keretébe alig lehet beleszorítani, azt a sok panaszt, melylyel e város lakói telve vannak. És itt nemcsak azokra a panaszokra gondolunk, amelyek általánosak s ország-szerte felhangzanak; nemcsak az általánosan nehéz megélhetési viszonyokról, a pénzpiac siralmas helyzetéről, az általános ipari és kereskedelmi pangásról, meg a többi országos, (sőt egyik-másik vonatkozásban európai) nyavalyáról beszélünk, hanem azokról a bajokról, melyek miatt éppen az ujhelyi polgár joggal panaszkodhatik.

Közhelyet irunk le, amely megvitatásra egyáltalában nem is szorul, amikor azt mondják, hogy városunk egy idő óta nemcsak stagnál, az egészséges fejlődés útján nemcsak hogy nem halad, de egyenesen visszafelődik. Számos téren rosszabbak az állapotok, mint évtizedekkel ezelőtt. Aki ezt túlzásnak tartja,

annak bizonyára elég lesz, ha rámutatunk Ujhely város kövzetére, melyet még néhai Ujfalussy főbíró valószínűleg s mely ez időszerint már arizonai állapotban van. Azóta ugyanis nemhogy megvalósították volna az akkori tervet, hogy t. i. Ujhely minden utcáját kövezni és betonozni fogják, hanem e helyett tönkre mentek még az akkor megcsinált utcák is, úgy hogy most utcáinkra csupán egy kifejezés van: *botrányosak*.

A visszafelődés legmegdöbbentőbb képét mutatja Ujhely piaca. Ma már ott tartunk, hogy a negyedakkora Nagymihálynak leti vásárai sokkalta forgalmasabbak, mint az ujhelyiek. Ujhely vámjövödelmeit nemhogy fokozni tudná, de vámbérlőivel szemben folytonos bérlengedésekkel kénytelen operálni, mert tény az, hogy a piac forgalma nem nyújt a bérlőknek olyan jövödelmet, amiből szerződéses kötelezettségüknek eleget tehetnének.

A piac hanyatlása a legfőbb oka az abnormis drágaságnak, a mely Ujhelyben sokkal nagyobb, mint más hasonló városokban s mely a megélhetést nálunk végtelenül nehezé teszi. Szervesen összefügg azután a piac hanyatlásával az ipar és kereskedelem ijjesztő pangása. Ennek a két dolognak oka ugyanegy: az hogy Ujhely környéke lassanként mind másfelé koncentrálódik, az idegenforgalom lassanként teljesen megszűnik, kihál. Ma holnap egy egy környékbeli parasztszeker ép oly ritkaság lesz Ujhelyben, mint egy indus herceg.

Volna még hiány, baj, amit a kritikus tollára tűzhetne, elég; de egyelőre csak ezzel az egygyel ohajunk tüzetesebben foglalkozni: *Ujhelynek a környéktől való elszigetelődésével*. Azt tartjuk ugyanis, hogy a legtöbb más apró bajunk csak *tünete* annak a kóros állapotnak, melyet ez a súlyos, nagyok idézett elő. Egy forgalmas, élénk ipari és kereskedelmi életet elő, gazdagodó városban könnyen lehetne segíteni mindenféle kisebb hiányon, viszont azonban hiába javítgatunk intézményeinken, hiába emelünk új intézmé-

nyeket is, ha közben az anyagi tönk felé haladunk. *A polgárok teherviselési képességét kell emelni*, azután már könnyen megy minden; ezt pedig csak a forgalom emelésével tehetjük, csak a gazdasági élet felpozíciójával érhetjük el.

Nem mondunk új dolgokat. Más-más formában sokszor elhangzottak már az ujhelyi közélet piacán ezek a gondolatok. Sőt azt is örömmel elismerjük, hogy a város vezető köreiben meg van a jóakarattal, hogy ezeket a dolgokat a helyes kerékvágásba tereljék, hogy e hanyatló várost ismét a fejlődés útjára vezessék. De azért időszerűnek találjuk a közfigyelmet fokozott mértékben e kérdések felé terelni. Sőt azt hisszük: *épen az ad különös aktualitást e soroknak*, hogy éppen mostanában határozottan hallatszik, látszik valami mozgolódás a városnál. Tervek, egészséges ötletek kerülnek fölszínre, sőt egyik-másik már a megvalósulás felé is halad. Sem a képviselőtestületben, sem a vezetőkben nem hiányzik az érzék a városfejlesztés modern eszméi iránt. Bár a városháza mai szerencsétlen állapotában, a tisztviselői kar kiáltó hiányai mellett az adminisztrációs teendők túltengenek, mégis megvillanok magasabb perspektívák is, látunk némi olyan munkát is, mely nemcsak a jelennek, hanem a jövőnek is szól. Sőt némely téren már sikerekre is mutathatunk rá. Így elsősorban a kereskedelmi iskolánál, mely — hiába viseltetnek egyesek indokolatlan ellenszenvvel iránta, — feltétlenül jelentős tényezőjévé fog válni a város fejlődésének. Nagy a reményességünk továbbá, hogy a város régi óhaja, — a nagyobb helyőrség idehelyezése iránt, — most teljesebbé fog menni. Más területeken is láttunk a közelmúltban egy-egy biztató momentumot. A borközraktár építése, az Osztrák Magyar Bankfiók felállítás, stb. örvendetes jelenségek voltak, melyek azt mutatták, hogy Sátoraljaujhely sem mostoha gyermeke azoknak a bizonyos „illetékes köröknek“, csak persze mozogni kell, hogy valamihez jussunk.

Amikor mindez így van s amikor nemcsak a bajokat látjuk meg, hanem azt is örömmel észleljük, hogy a városi élet számos területén a haladás csirái mutatkoznak, akkor a legnagyobb nyoma-

tékkal fordulunk mindazokhoz, akiket illet, — városi, vármegyei vezérférfiainkhoz s általában az ujhelyi polgárság összességéhez: ne halogassák tovább egy percig se azokat az intézkedéseket, melyek a mai cikkünkben kiemelt s mondhatni „alapvető“ baj megszüntetésére vezetnének, Ujhely városnak a környéktől való elszigetelődését enyhítenék.

Es ebben az irányban, — mai cikkünk szük keretében, — csak a legegyszerűbb, legközelebbfekvő teendőkre mutatunk rá; a helyi-érdeku vasutak építése körül folytatandó városi politika kérdését egyelőre érintetlenül hagyjuk. De ott van a bereczki hid s a karádi ut kérdése; ezek igazán oly közelfekvő dolgok, melyeknek a város érdekében való rendezését most már, — a vámbérlés körül legutóbb történtek után, — igazán nem szabad egy pillanatig sem halasztani. Ez különben mindkettő olyan kérdés, melylyel bővebben foglalkoznunk felesleges; hiszen töviről hegyire ismeri ezeket a városnak majd minden polgára. A karádi ut kiépítése iránt már számtalanszor történtek lépések, de aztán a dolog újra meg újra elaludt. Hogy a bereczki hid még mindig hiányzik, az valóban szegyenletes. Mindnyájan jól tudjuk, hány községet zár el tőlünk ez a hiány, amelyen segíteni igazán nem volna ördögösség.

Hiszen működik valami kompe hid helyett, de az nem ér semmit. Ennél a bejövőknek órákig kell várakozniok és sokszor olyan torlódás keletkezik, hogy verekedésre kerül a sor. Ilyen alkalmakkor már a csendőröknek is akad dolguk. Így persze, hogy inkább otthon maradnak az erre fekvő községeknek lakói s mikor beáll az ősz, jönnének a nagyobb terményszállítások, teljesen elszigetelve állunk ettől a jelentős vidéktől.

Szeretjük hinni, hogy az idei őszre már megváltozik ez az állapot. Mozduljon meg a város s kövessen el a vármegyénel mindent; bizunk benne, hogy a vármegye jóakarattal fogadja e mozgalmat s végre rendet csinál ebben az ügyben, amelyet valami nagy, nehéz dolognak nem tekinthetünk, fontosságra nézve azonban elsőrendűnek kell tartanunk.

Ha a csekélyebb, könnyebben megvalósítható dolgokban nem

Cipő Ocasió!

Előre haladt
idény miatt

A divatnak alávetett cipőket
minden árban kiárusítja

mélyen leszállított árak!

FÖLDES FERENC

**czipőáruház a
Sátoraljaujhely, Főtér**

fejtjük ki minden erőnkkel, akkor hiába álmodozunk nagy tervekről; mert ezek lehetnek bármilyen okosak, szépek, de az alapvető teendők elmulasztása esetén reális alakra nem helyezhetők.

Az önkéntesség az új véderőtörvény szerint.

(Két közlemény.)

I.

(P.) A véderőről szóló 1912. évi XXX. t.-c. a folyó évi július hó 5-én szentesítettén, az egyévi tényleges szolgálatra vonatkozó általános rendelkezéseit, a következőkben tartjuk szükségesnek ismertetni:

1. A közös hadseregben vagy a honvédségben egy évi önkéntesi minőségben teljesítendő csupán egy évi tényleges és tizenegy évi tartaléki szolgálat kedvezményében, — tekintet nélkül arra, vajjon önkéntes belépés útján, vagy pedig a fősorozáson, avagy mint igazolt távollévő, utósorozáson soroztatott-e be, — az részesített, aki legkésőbb annak az évnél október 1-én, amelyre besoroztatott, valamely a magyar szent korona országainak vagy a birodalmi tanácsban képviselt királyságoknak és országoknak, vagy Bosznia- és Hercegovinának területén levő állami vagy nyilvánossági joggal felruházott nem állami főgymnasiumot, főreáliskolát, vagy valamely ezekkel egyenlő értékű állami, vagy nyilvánossági joggal felruházott nem állami művészeti, műszaki, ipari, kereskedelmi, tengerészeti, földmívelési vagy erdészeti középiskola tanintézetet, akár mint rendes, akár mint magántanuló sikerrel elvégzett, vagy pedig valamely ily tanintézetben — annak előzetes elvégzése nélkül — sikerrel érettségi vizsgálatot tett.

Azt, hogy az első bekezdés értelmében, mely tanintézetek azok, melyeknek végzett növendékeit az egyévi tényleges szolgálat kedvezménye megilleti, illetőleg azt, hogy mely tanulmányi bizonyítványok tekintendők az ezeknek a tanintézeteknek elvégzése által szerzett bizonyítványokkal egyenlő értékűeknek, a vallás- és közoktatásügyi miniszterrel, — Horvát-Szlavonországra vonatkozólag a bánannal, — továbbá az esetleg érdekelt szakminiszterekkel és minden esetben a hadügyminiszterrel egyetértőleg, a honvédelmi miniszter határozza meg.

Ugyanebben a kedvezményben azok is részesítettek, akik legkésőbb annak az évnél október 1-éig, amelyre besoroztatnak:

valamely állami vagy nyilvánossági joggal felruházott nem állami középiskolának (gymnasium, reáliskola, polgári iskola) hat osztályát, vagy az első és második bekezdésben megjelölt egyenlő értékű középiskola tanintézeteknek, vagy valamely nyilvános avagy nyilvánossági joggal felruházott tanítóképző intézetnek két első évfolyamát mint rendes tanulók sikerrel elvégezték, vagy rendes iskolalátogatás útján oly tanulmányi bizonyítványokra tettek szert, amelyek a második bekezdésben foglaltak megfelelő alkalmazása mellett a fentebb megjelölt iskolák hat osztályának, illetőleg első két évfolyamának elvégzése által szerzett bizonyítványokkal egyenlő értékűeknek tekinthetők,

valamennyi esetben feltéve azt, hogy ezenkívül még egy vizsgát tettek le kellő sikerrel egy erre a célra szervezett bizottság előtt.

E bizottság szervezetét és a követelmények mértékét, valamint a vizsgánál követendő eljárást rendelet fogja szabályozni.

2. Az 1. pont első bekezdésében meghatározott kedvezményben részesítettek azok a hadkötelesek is, akik legkésőbb annak az évnél október 1-én, amelyre besoroztatnak:

a) valamely nyilvános vagy nyilvánossági joggal felruházott elemi népiskolának, polgári iskolának vagy tanítóképzőintézetnek tanerői; vagy b) gyenge elméjű, vagy gondozás nélkül hagyott gyermekek számára fennálló, nyilvános vagy nyilvánossági joggal felruházott nevelőintézetnek tanerői, vagy c) az a) betű alatt említett tanítóképzőintézetek valamelyikének végzett növendékei.

3. Azoknak a hadköteleseknek, akik a tudomány, az irodalom, a technika, a művészet vagy iparművészet terén különösen kiváló eredményt értek el, az egyévi tényleges szolgálatra való igényjogosultságot a honvédelmi miniszter az 1. pont második bekezdésében megjelölt miniszterekkel, illetve a bánannal egyetértőleg az egyévi önkéntességre jogosító tudományos képzettség beigazolásához egyébként megkívánt alakszerű bizonylatok hiányában is kivételesen megállapíthatja.

4. Az egyévi tényleges szolgálat kedvezményére vonatkozó igény legkésőbb a mindenkori előállásakor bejelentendő. Az igény elismerése által megszerzett jog a következő korszályokra is érvényben marad. Aki a bejelentést elmulasztja és ezt a mulasztását igazolni nem képes, a kedvezményre való igényét erre az utoncállásra elveszti.

200,000 korona állami kölcsön

a kereskedelmi iskola építésére.

A miniszter leirata.

— július 20.

A polgármester jelentéséből ismeretes már legutóbbi budapesti útjának az a fontos eredménye, hogy a miniszterium biztos kilátásba helyezte egy 200,000 koronás állami kölcsön megadását a kereskedelmi iskola építésének céljára. Az erről szóló leirat gróf Zichy János kultuszminiszter aláírásával ma érkezett meg a város közönségéhez, mint újabb tanubizonyossága annak a jóindulatnak, melylyel a kultusz kormány s különösen maga gróf Zichy miniszter városunk ügyei, s elsősorban kereskedelmi iskolánk iránt viseltetik.

A leirat szerint a miniszter 5% kamattal mellett hajlandó az állami kölcsönt megadni, továbbá felhívja a várost, hogy fedezetül pupillaris biztosítékot jelöljön meg. Az utóbbi csupán formalitás; a város összes ingatlanait fogja megjelölni fedezetül. Ami a kamatot illeti, bár a mai pénzügyviszonyok mellett ez is nagy előnyt jelent a városnak, mégis, úgy tudjuk, a város vezetősége meg fogja próbálni, egy kicsit lealkudni az 5%-ból. Nincs kizárva, hogy valamivel olcsóbban is meg fogja adni a miniszterium az összeget, de ha nem engedne, ismételtük, akkor is nagyon előnyös maradna a kölcsön a mai horribilis pénzdrágaság mellett.

A kultuszminiszter leirata egyébként egész terjedelmében így hangzik:

Sátoraljai hely r. t. város közönségének

Sátoraljai hely.

A város polgármesterének 8317/1912. sz. a. az ottani felső kereskedelmi iskola építési céljaira engedélyezendő kölcsön ügyében f. évi június hó 29-én hoztam intézett felterjesztésére értesitem a közönséget, hogy miután az országos tanári nyugdíjalapnál megfelelő összeg áll rendelkezésre, elvileg nem zárkozik el az elől, hogy a kért 200,000 korona a városnak az említett célra 30 évi törlesztésre kölcsön adassék és pedig 5% os kamattal és 1% os amortizálás mellett, feltéve természetesen, hogy a közönség a kölcsön fedezésére megfelelő pupillaris biztosítékot ajánl fel.

Amennyiben a közönség erre képes, ez esetben a kívánt biztosítékot részletesen jelölje meg, hogy a szükséges tárgyalások mielőbb megkezdhetők s illetve a kölcsön-ügyet mihamarább lebonyolítható legyen.

Budapest, 1912. jul. 16.

Zichy s. k.

VÁRMEGYE és VÁROS

(A sorozások Zemplénavármegyében. Zemplénavármegye főjegyzője, Thuránszky László, mint a szabadságon levő alispán helyettese, most becsátotta ki az idejé utoneozás utazási és működési tervét. E szerint a sorozás vármegyénkben a homonnai járásban kezdődik szeptember hó 6-án s a bodrogközi járásban végződik október hó 5-én. Sátoraljai hely városban a sorozás szeptember 26-án és 27-én lesz.

A következőkben részletesen ismertetjük a működési tervet megemlítve, hogy az egyes járásokban ki lesz a polgári elnök és a polgári orvos, továbbá, hogy mennyi a behívott hadkötelesek száma.

A homonnai járásban a sorozás napja szeptember 6 és 7. Polgári elnök: Isépy Zoltán tb. főjegyző, polgári orvos dr. Rácz Miksa. A hadkötelesek száma 260.

Szinnai járás: szept. 9, 10 és 14. (A közbeeső napok gör. kath. illetve izr. ünnepek, melyeken nem soroznak.) Elnök: Thuránszky László főjegyző, orvos dr. Murton Dénes tb. vm. főorvos. Hadkötelesek szám 460.

Mezőlaborczi járás: szept. 16, 17. Elnök: Dókus Gyula alispán, orvos dr. Klein Zsigmond járásorvos. Hadkötelesek száma 250.

Sztropkói járás: szept. 18, 19. Elnök: Dókus Gyula alispán, orvos dr. Gaál Sándor járásorvos. Hadkötelesek száma 220.

Varannói járás: szept. 20, 21. Elnök: Dókus Gyula alispán, orvos dr. Simonovics Ignác járásorvos. A hadkötelesek száma 260.

Gálszécsi járás: szept. 23, 24, 25. Elnök: Bernáth Aladár tb. főjegyző, orvos dr. Kende Miksa tb. vm. főorvos. Hadkötelesek száma 420.

Nagyimihályi járás: szept. 26, 27, 28. Elnök: Dókus Gyula alispán, orvos dr. Widder Márk járásorvos. A hadkötelesek száma 500.

Tokaji járás: szept. 13, 14, 16, 17. Elnök: Thuránszky László főjegyző, orvos dr. Friedmann Adolf járásorvos. Hadkötelesek száma 690.

Szerencsi járás: szept. 18, 19, 20, 21, 23. Elnök: Dókus Gyula alispán, orvos dr. Erős János tb. vm. főorvos. Hadkötelesek száma 900.

Sárospataki járás: szept. 24, 25. Elnök: Isépy Zoltán tb. főjegyző, orvos dr. Kun Zoltán tb. vm. főorvos. Hadkötelesek száma 376.

Sátoraljai hely városban szept. 26, 27. Elnök: Dókus Gyula alispán,

orvos dr. Löcherer Lőrinc vm. főorvos. Hadkötelesek száma 420.

Sátoraljai helyi járás: szept. 28, 30, okt. 1. Elnök: Dókus Gyula alispán, orvos dr. Löcherer Lőrinc vm. főorvos. Hadkötelesek száma 433.

Bodrogközi járás: október 2, 3, 4, 5. Elnök: Bernáth Aladár tb. főjegyző, orvos dr. Frieder Zsigmond tb. vm. főorvos. Hadkötelesek száma 710.

(A családi pótlék. Legutóbbi számunkban röviden ismertettük a miniszter által a családi pótlékről kiadott utasítást s ez alkalommal elnézésből eredő tollhibával azt irtuk, hogy ez az utasítás a vármegyéhez érkezett le. Ezt most helyesbíteniünk kell, amennyiben az utasítás még csak az állami hivatalokhoz érkezett le, míg a vármegyei tisztviselőkre vonatkozólag a pótlék kiutalás még rövid ideig, — technikai okokból, — késedelmet szenvedett.

(Közzemlén. A hatóság értesíti az érdekelteket, hogy a f. évi III. oszt. ker. adó kivetési lajstrom az általános jövedelmi pótdát, illetőleg a város adóügyi osztályában július hó 25-től augusztus 2-ig terjedő 8 napon át közzemlére lesz kitéve, azokat a jelzett időben és a hivatalos órák alatt az érdekeltek megtekinthetik és az elleni észrevételeiket írásba foglalva 15 nap alatt a város adóügyi osztályának vagy a polgármesternél előterjeszhetik,

Adakozzunk

a jegyzők internátusára.

Kérő szó az

ujhelyi társadalomhoz.

— jul. 24.

A mai nehéz megélhetési viszonyok közepette talán túlonúl gyakran is kénytelenek az egyesületek, a társadalom vezetői, a sajtó stb. adakozásra hívni fel a nagyközönséget. E pénztelen világban, bizony, a legmelegebb szívű emberben is nem egyszer kellelten érzés kerekedik felül, amikor újra és újra gyűjtő-íveket gördítenek a keze alá. — Ezuttal is ilyesmirel van szó, de reméljük, az ujhelyi társadalom mégsem fogja közönyösen fogadni a polgármester felhívását, mely a jegyzői internátusnak kér adományokat. Hiszen ezuttal oly intézményről van szó, amely remélhetőleg, ha nem is közvetlenül, de közvetve gyümölcsöket is fog hozni idővel a város polgárságának; mert hozzájárul az idegenforgalom emelkedéséhez, iskoláinknak növendékeket ad, idegen családok letelepedésére nyújt alkalmat stb. A polgármester, kit a jegyzők erre felkértek s akit a képviselőtestület is megbízott ezzel, most a következő felhívással vezeti be a társadalmi gyűjtést:

Kérelem a város közönségéhez.

Adakozásra kérem fel a város közönségét.

A vármegyei községi és körjegyzők végérvényesen elhatározták, hogy gyermekeik részére felállítandó internátust Sátoraljai helyben építik fel.

Az építkezést 1913. év tavaszán óhajtják megkezdeni. Addig azonban az anyagi kérdések teljes tisztázására van szükség. Minthogy ehhez a jegyzők egyesületének anyagi

Sátoraljai hely

HUNGARIA

Széchenyi-tér 6. sz.

a rk. templom mellett.

vegytisztító- és gőzmosó.

Tisztításra elfogad mindennemű béli és alkalmi ruhákat, butorszöveteket.

Gallérok, kézelők kristály fehér tisztítása.

Vasalások 1 órán belül.

ereje nem elegendő, kötelessége különösen a város közönségének, hogy tehetségéhez mérten hozzájáruljon a kulturális célt szolgáló a város fejlődésére kiható, nagyobb arányú építkezési költségeink fedezéséhez.

Az intézet alapító tagjává lesz, aki egyszersmindenkorra legalább 200 koronával, pártoló tagja lesz, aki egyszersmindenkorra vagy állandóan évenként bármily csokly összeggel járul hozzá az internátus létesítéséhez, illetve magát bizonyos évi járadék fizetésére kötelezi.

Az internátusnak Sátoraljúj helyben leendő felépítése ipari és kereskedelmi forgalmat is jelent s felállítását követi majd nem csak egy városrész fejlődésének megindulása, hanem a város lakosságának családok letelepülése által való szaporodása, az idegenforgalom növekedése s ezzel az internátus felállítására az egész város fejlődésére is kedvező hatással leendő.

Az a kéresem tehát a város közönségéhez, hogy a képviselőtestület áldozatkészségének példájára járuljon hozzá ennek, a város fejlődését is szolgáló kulturintézménynek létesítéséhez s adakozzék ki — ki a saját tehetsége szerint, tanúságot téve arról, hogy városunkat a haladás, a fejlődés útján akarja látni.

Az adományok fizethetők bármely helyi lap szerkesztőségénél s a város pénztárába is.

Farkas Andor,
polgármester.

HIREK.

Kamarai közgyűlés.

Kereskedelmi és ipari ügyek.

A kassai kereskedelmi és iparkamara szombaton délután rendes közgyűlést tartott Siposs A. Gyula elnöke alatt. A közgyűlésen szóba került s bennünket is közelebbről érdeklő ügyeket itt ismertetjük:

Az ipartestületi jegyzők számára a kamara hajlandó tanfolyamot rendezni, ha elegendő jelentkező lesz. A kamara a vámügyi tanácsba dr. Siposs Aladár titkárt delegálta. Nagyobb vitát keltett az idegen borseprőnek a Hegyaljára való behozatala, amelyet végre is bizonyos kikötésekkel megengedhetőnek tartanak.

A statisztikai hivatal akciót indított az árstatisztika új alapon való összeállítására érdekében és ehhez a munkához a kamara segítségét kérte. A kamara erre készséggel vállalkozik, a tárgyalás során pedig felmerült a türethetetlen drágaság kérdése. Elhatározták, hogy átiratot intéznek a városához, amelyben kérik, hogy a drágaság ügyét tegye tanulmány tárgyává és keresse az eszközöket a piac olcsóbbá tételére. E célból a kamara utal a vásárcsarnok felépítésére, a város közelében kertgazdaságok, munkáskertek létesítésére.

Ezután a munkásjutalmakat ítélték oda a 88 pályázó közül a legérdemesebbeknek. Érdekes, hogy ezek közül Tóth András szabósegéd 50 év óta ugyanazt a gazdát szolgálja Tokajban.

Vasuti ügyeket tárgyaltak ezután. A kamara felírt volt a tranzverzális vasut érdekében és kérte a hegyaljai vasut államosítását. Erre most megérkezett a miniszter válasza. A leirat elismeri, hogy a vonalak budapesti összpontosítása miatt a közönség sok kényelmetlenségnek van kitéve, de a gyökeres változtatás óriási költséggel járna. A tranzverzális vonal érdekében a debreczeni—nagyváradit vonalat is államosítani és átépíteni kellene, ami 28 millió koronába kerülne. Már pedig ez a vonal az áruforgalom szempontjából megfelel, a személyszállítás pedig nem hozná be a rá fordított nagy költséget. Mindezeknél fogva erről egyelőre nem lehet szó, de utá-

sitotta a miniszter a Máv. igazgatóságát, hogy a Ksod-dal együtt tanulmányozza a kérdést és olyan intézkedéseket tegyen, amelyek révén a mai kényelmetlenségek enyhíthetők lesznek.

Szóba kerültek még itt a vasut megrágulása ellen beadott, de meghallgatásra nem talált kamarai kívánságok, továbbá a debreczeni kamara indítványa a zárt tehervonatok ügyében.

Felolvasták ezután dr. Deil Jenő segédtitkár beadványát, amelyben megköszöni a kamara eddig élvezett bizalmát és bejelenti, hogy más pályaválasztása folytán a segédtitkári állásról lemond. A közgyűlés sajnálattal vette tudomásul a lemondást s elismerését fejezi ki Deil lelkiismeretes és eredményes tevékenysége felett.

A miniszter köszönete. Gróf Andrássy Sándor 10,000 koronát és megfelelő telket adományozott a honnani r. k. iskola építésére. A kultuszminiszter Sejezi ki Deil lelkületes és eredményes tevékenységét nyilvánította.

Bírói kinevezések. A király az igazságügyminiszter előterjesztésére Nemes Andor tokaji járásbíró a VII. fizetési osztályba sorozott járásbíróvá, dr. Kópeczek József sátoraljúj helyi járásbírói albirót járásbíróvá és dr. Nagy Béla sátoraljúj helyi törvényszéki albirót törvényszéki bíróvá nevezte ki, jelenlegi székhelyük meghagyása mellett.

Az új magyar püspökség. Az Acta Apostolicae Sedis szerdai száma közölte a hajdudorogi gör. kath. püspökség „Christi fideles Graeci” kezdetű alapító bulláját. A bulla értelmében a mise kánonrészre az eddig használt ószláv vagy román nyelv helyett görögül végeztetik, a responzoriumok, népelemek és egyéb szertartások nyelve a magyar lesz. Környékünkről az új püspökséghez a következő gör. kath. egyházközségek csatoltattak: Szerenes, Mezőzombor, Bodrogkeresztur, Bodrogolasi, Tokaj, Tolcsva, Sárospatak, Sátoraljúj hely, Felsőszoleza, Görömböly, Hejőkeresztur, Miskolc, Sajószöged és Komlócska.

Egy zempléni ifjú kitüntetés. Mint értesülünk, szép és ritka kitüntetésben részesült egy vármegyénkbeli nagytehetségű és nagyra hivatott ifjú: Füzesséry István Esztergom-egyházmegyei papnövendék, Füzesséry Pálnak fia. Füzesséryt, ki az elmúlt tanévben tette le kitűnő sikerrel az érettségit, mint legkiválóbb növendékeinek egyikét, az egyházmegye Rómába küldötte ki, a Hungaricum Germanicumba, ahol 7 éven át fogja folytatni tanulmányait. Ez az első eset, hogy vidékünkől származó ifjú ebben a ritka kitüntetésben részesüljön.

Áthelyezés a postahivatalban. A postaigazgatóság Nyomárkay Ilona posta-távirada kiadónót Sátoraljúj helyről Ungvárra helyezte át.

A katonaságról megindított mozgalom. Mult számunkban hírt adtuk annak, hogy a polgármester vasárnap délelőttre meghívta a képviselőtestület tagjait, hogy az elnyerendő katonaság ügyében küldöttségileg tisztelegjenek a főispánnal. Vasárnap azonban a főispán — ki előzetesen nem értesült a küldöttség jöveteléről — nem volt itthon, így tehát a tisztelegés elmaradt. Mint értesültünk, a küldöttség még e hét folyamán fog tisztelegni a főispánnal.

A SAC. — KAC. mérkőzés. Rendkívül heves tempójú mérkőzés folyt le vasárnap délután nagy közönség részvétele mellett a SAC. Szabadság-téri sportpályáján. A KAC. ugyan jórészt második csapatbeli játékosokkal állott ki, azonban így is oly jó formát mutatott, hogy a mindvégig fölünyben levő SAC. csak a legerősebb küzdelem mellett győzhetette le 1:0 arányban. Az újhelyiek

kezdték a játékot, de rögtön a kassaiak vették át a labdát és szép összjátékkal levítették kapunk elé. Innen azonban visszakerült a kassaiak területére és jóformán az egész első félidő alatt el sem jött onnan. Dacára az egypár szépen kombinált lerohanásnak a SAC. eredményt elérni, goalt beadni nem tud, pedig ugyan csak bőven akadt dolga a kassai kapusnak. A félidő 0:0. A második félidő váltakozó támadásokkal telik el, míg végre Bogár szabadrugásból megszerzi az első és egyetlen goalt. Illetőleg nem ez volt az egyetlen goal, mert kis időre rá következett egy másik is, ezt azonban a bíró offside címén érvénytelenítette. — Eután még volt mindkét csapatnak egypár szép akciója, eredményre azonban egy sem vezetett. A kassai csapatban jók voltak: a kapus, a centerhalf és a center, a mieink közül főleg Nagy Miklós, Adler, Szabó, Bendik, Polgár és Gasparik játszottak nagyon jól. Bogár hávéd nem mutatta szokott jó formáját, bár mint említettük a mérkőzés egyetlen goalját ő lötte. Érdekes, hogy a KAC. vasárnap egyáltalán nem szerepelt dícsőségeken, mert első csapata a kolozsvári footballistáktól szenvedett 5:2 arányban vereséget.

Bucuszó. Képtelenek lévén személyesen bucsut venni barátainktól, ismerőseinktől, ez uton köszönjük meg jóindulatukat. Kegyeskedjenek szíves emlékeztükben bennünket megtartani. Isten áldását kérjük mindnyájukra: Dr. Goldberger Izidor rabbi és neje.

Halálozás. Debreceni Bertalan ügyvéd, a Sárospataki Hitelbank Rt. alapító és igazgatósági tagja, a sárospataki ref. főiskola ny. jogigazgatója, a sárospataki ref. egyház presbytere, a sárospataki áll. tanítóképző-intézet igazg. tanácsosa és gondnoka stb. július hó 21-én, Miskolcon elhunyt. Temetése ma szerdán délelőtt ment végbe az egész társadalom nagy részvétele mellett Sárospatakon.

Birtokvétele. Megyénk szeretett főura és nagybirtokosa, Andrássy Géza gróf, egy újabb uradalomnak lett a tulajdonosa, amennyiben megvette a volt Thonet-féle cirókahoszszezői uradalmat. Örömmel vesszük tudomásul, hogy a nemesszivűségéről és jótékonyágáról közismert fő birtokának határait a legexponáltabb nemzetiségű vidékre is kiterjesztette és biztos tudatában vagyunk annak, hogy felvidékünk ezáltal úgy kulturális, mint nemzetgazdasági szempontból fellendül.

Nagy lopás egy tolcsvai szőlőbirtokosnál. Tolcsváról jelenti tudósítónk: A f. hó 22-re, vasárnapról hétfőre virradó éjjel nagy lopás történt Goldstein Sámuel szőlőbirtokos házában. Ismeretlen tettes behatolt az udvaron levő ablakon át a lakásba s az egyik szobában fosztogatott, a nélkül, hogy tettét észrevették volna. A betörő jó fogást csinált, igen sok értékes tárgyat zsákmányolt Goldstein menyasszony lányának ketengyéből, sőt ráakadt egy 1000 korona értékű 3 köves briliáns gyűrűre is, melyet persze szintén ellopott. A betörést csak reggel vették észre, mikor már a tolvaj messze járt. Ez ideig még nincs is remény a vakmerő gonosztevő kézrekerítésére.

A tolcsvai betörésről újabban a következőket jelentik: A csendőrség megállapította, hogy a tettes, (ha ugyan nem többedmagával dolgozott), úgy járt el, hogy az ebédlőszobában levő összes könnyebb holmit, — a butorok kivételével, — nagy skatulyákba dobálta s így vitte el az üresen álló mosókonyhába. Itt aztán kiválogatta a neki tetsző és értékesebb holmit, csak egy részét vitte el a zsákmánynak, más részét ott hagyta. Ebből a válogatásból, illetve abból a módból, hogy miként válogatott a betörő, érdekes megállapítást tettek a csendőrök. Rájöttek, hogy a tettes csak nő lehetett, vagy ha többen voltak, legalább is az egyik és pedig

az értelmi szerző, feltétlenül nő volt. Határozottan mutatja ezt sok körülmény, de különösen az, hogy a betörő még olyan tárgyakról is, melyeket ott hagyott, leszedte a szalagdiszítéseket. Ezekre csak nőnek lehetett szüksége. A nyomozó csendőrök már pozitív gyanút is táplálnak a ház egy elbocsátott nőcselédje ellen, de pozitív bizonyíték még nincs.

Itt adunk egy kis jegyzéket az ellopott feltűnőbb tárgyakról, hátha azok révén véletlenül kézrekerül a tolvaj: 1 fekete és 1 fehér csipke-sál, 1 túll-sál, 1 selyem nagy kendő madeira himzéssel, 1 nagy és értékes ridikül, — ebben volt a 3 briliáns kövel kirakott jeggyűrű, — 1 manikűröző készlet, 1 madeira himzett szoknya, 1 csipkéből és selyemből készült esküvői kabát, 1 ezüst levéltartó tálcá, 1 képeslap album stb.

A SVSC. — Ungvári Kereskedelmi Ifjak SC. tartja mérkőzését vasárnap délután 5 órakor a Dókus Gyula utcai pályáján. E törekvő fiatal sportegyletünk már több ízben beigazolta, hogy méltó a közönség érdeklődésére s hisszük, hogy ez az érdeklődés vasárnap délután sem marad el, mikor a jó formájú ungvári csapattal való küzdelem bizonyára nagy élvezetet fog szerezni. A belépőjegyek árai: 80, 40 és 20 fillér.

Értesítés. Tisztelettel értesítjük a nagyközönséget, hogy a tokaji református egyház által — folyamatban levő építkezései javára — a folyó évi július hó 21-ikére tervezett mulatság, a kedvezőtlen idő miatt július 28-ikára halasztott. Ha az idő ekkor sem lenne alkalmas a szabadban való időzésre, akkor a mulatság a közönségi óvoda termeiben fog megtartatni. Az egyházi előjáróság.

Okleveles tanító, kinek polgári iskolai növendékeknek rendes és pótvizsgálatra való előkészítésében jártassága van és ezt kitűnő működési bizonyítvánnyal igazolhatja is, keres a vakáció időtartalmára ebben a minőségben vagy esetleg valamely irodában alkalmazást. — Cim: a kiadóhivatalban.

Polgári fiú- és leányiskola Poprádon. A Magas-Tátra alján, egészséges vidék. A német szó könnyen elsajátítható. Uri családoknál méltányos ellátás. Felvilágosítással szívesen szolgál az igazgató Horn József.

NYILT TÉR.*)

Tekintetes Szerkesztőség!

A „Sátoraljúj hely” című helyi lap f. hó 22-én megjelent számában „Harc a Halaskáért” című közleményre — személyemet illetőleg — következő szerény megjegyzésem van, melynek közzétételére tisztelettel felkérem.

Előre is kijelentem, hogy én a Halaska nevű mocsár területén irásbeli feljogosítás alapján vadásztam, engem tehát Schiller Kálmán tetten nem érhetett.

Eddigéllel nincs tudomásom róla, hogy engem a rendőrkapitányság vadászati kihágás miatt 50 koronára bírságot volna, valamint arról sincs tudomásom, hogy ellenem a kir. jbiróságnál holmi kártérítés címén per indított volna meg. Ennél fogva bírói küldést sem kértem.

A „Harc a Halaskáért” című közlemény tehát időelőtti.

Tisztelettel:

Sztanykovszky Sándor,
a saunjelyi vadásztársaság tagja.

*) Az e rovat alatt közöltékért a beküldő felelős.

Felelős szerkesztő: Dr. Adriányi Béla.

Helyettes szerkesztő: Teleky Sándor.

Laptulajdonos: Éhler Gyula.

Zemplén vármegye közigazgatási bizottságától.

2994.
1912. szám.

Tárgy: Ehrenberg és Rosenblüth borosnyai gőzfűrészfűrész- és faipari társaság homoanai cég által, fűrészgyárából kiindulva a Lipova erdőbe vezetőleg tervezett keskeny nyomtávu, lözüemű erdei iparvasutnak létesítéséhez szükséges földterületekre nézve a kisajátítási eljárás engedélyezése.

Hirdetmény.

A m. kir. kereskedelemügyi miniszter ur folyó évi 40164/III—1. szám alatt a fenti tárgyban kelt intézkedéssel a kisajátítási eljárás megtartását az 1881. évi XXI. t. cz. 33—40. §-ai értelmében elrendelvé, a bejelentett kisajátítási terv és összeírás 2—2 példányát folyó évi július hó 22. napjától folyó évi augusztus hó 5. napjáig 15 napi közzemlére Borosnya község házában kitétetni rendelem s e végett a kisajátítási terv és összeírás 2—2 példányát a sztropkói járás főszolgabirójának kiadom.

A kisajátítási eljárás határidejéül 1912. évi augusztus hó 6. (hat) napjának délelőtti 9 óráját Borosnya község házához s onnan a helyszínére kitűzöm.

A kisajátítási eljárás fogantatása céljából dr. Szirmay István vármegyei t. főügyész, közig. biz. tag elnöke alatt Hönsch Dezső tvh. biz. tag, Malonyay Tamás főszolgabíró, tvh. biz. tag és Lehoczky Ödön vármegyei irnok, biz. jegyzőből álló bizottságot kiküldöm.

A sztropkói járás főszolgabiróját felhívom, hogy ezen eljárás jelenjen meg és hogy a kisajátítási terv és összeírásnak közzemlére történt kitételét és ennek kihirdetését igazoló községi bizonylatot, nemkülönben az érdekelteknek kézbesített hirdetések vétiveit, az eljárás alkalmával az eljárás vezetésével megbízott bizottsági elnöknek mutassa be.

Az érdekelteket figyelmeztetem, hogy a kisajátítási terv és összeírás elleni esetleges észrevételeiket az eljárási határidőig írásban, vagy az eljárás során szóbelileg adhatják elő és hogy a bizottság a kisajátítási terv megállapítása felett akkor is érdemileg határoz, ha az érdekeltek közül senki sem jelenne meg.

Jelen hirdetményt a törvény 34. §-a értelmében a „Budapesti Közlöny“-ben egy ízben és a „Zemplén“ című hírlapban három ízben közzététetni rendelem.

A m. kir. kereskedelemügyi miniszter urnak a fenti tárgyban folyó évi 40164/III—1. szám alatt kelt intézkedését tudomásvétel végett azzal a felhívással adom ki másolatban a sztropkói járás főszolgabirójának, hogy ezen intézkedést engedélyes céggel, továbbá Borosnya község előjáróságával és az összes érdekeltekkel közölje.

Miről dr. Szirmay István vármegyei t. főügyész, bizottsági elnököt, Hönsch Dezső tvh. biz. és Malonyay Tamás főszolgabíró, tvh. biz. tagokat, a kisajátítási terv és összeírás 2—2 példányának kiadásával a sztropkói járás főszolgabiróját, ennek útján Borosnya község előjáróságát, továbbá a kisajátítási összeírásban felsorolt összes érdekelteket és végül a többi iratok kiadásával Lehoczky Ödön bizottsági jegyzőt értesitem.

Sátoraljauhely, 1912. július 15.

Meczner Gyula

főispán,

mint a közig. biz. elnöke.

Kézzel készített mindenféle

HORDÓ

kapható

Goldstein Sámuel
hordógyárában

Sátoraljauhely, Kazinczy u 90.

Két fiu

tanulónak

felvétetik

Vilkovszky Kálmán

fűszer-, festék- és csemegekereskedésében

esetleg fizetéssel is.

LEGUJABB SZERKEZETŰ

CZIMBALMOK

Schunda V. József
cs. és kir. udvari hangszer-
gyáros hírneves gyarmányából

állandó bizományi raktár
van
Werner Sárka
cimbalom-magániskolájában
Sátoraljauhely, Rákóczi-utca 24. sz.

Igen kedvező részletfizetési módozatok.
Vidéki megrendeléseket azonnal szállít.

Meghívó.

A „Vehécz és környéke keresztény fogyasztási szövetkezet“ folyó 1912. évi augusztus hó 4-én délután 3 órakor, a róm. kath. népiskola egyik tantermében tartja

évi rendes közgyűlését,

melyre az összes tagok tisztelettel meghívotnak.

Tárgysorozat :

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság évi jelentése.
2. A mérleg bemutatása, megvizsgálása és a felmentvény megadása.
3. Esetleges indítványok.

Vehécz, 1912. július 20-án.

Az igazgatóság.

Eladó

a Kossuth-utca 7. sz. ház.

Bővebb értesítés nyerhető :

Dr. Nagy Béla

ügyvédi irodájában.

1669/1912. vh. sz.

Árverési hirdetmény.

A sátoraljauhelyi kir. járásbíró-ságnak 1912. V. 982/6. számú végzése folytán Beinhorn Mózes 42 kor. követelésének és a csatlakozott Lindenvald Miksa 43 korona 50 fillér, Moskovics Herman 55 kor. 50 fillér követelésének és ezek járulékaiknak behajtása végett 1912. évi augusztus hó 5-én d. e. 10 órakor Sátoraljauhelyben, Batthyányi-utca 27. szám alatt, a végrehajtást szenvedő lakásán elárverezem azon 853 koronára becsült ingókat, melyeket a munkási kir. járásbíró-ság 1912. Sp. I. 222/9. sz. végrehajtást rendelő végzése alapján a sátoraljauhelyi kir. járásbíró-sági 1912. V. 982/2. számú végrehajtási jegyzőkönyvben 1 tétel alatt le és felülfoglaltam s melyek ezen és az 1911. V. 455/2. és 481/2. számú alapfoglalási jegyzőkönyvekben 1—11 és 1—20 tételek alatt vannak összeírva, u. m.: butorokat stb.

Sátoraljauhely, 1912. július 12-én.

Rosner Imre,
kir. bir. végrehajtó.

Gyógyszerész gyakornok

felvétetik

GOLDBLATT FERENCZ

gyógyszertárában

Sárospatakon.

Kiadó nagy lakás

azonnal a Kazinczy-utca 59. számú házban. — A konyhán és fürdőszobán kívül 10 helyiségből áll, közte két 3 ablakos teremmel, 2 veranda, istálló, kocsiszín, villanyvilágítás, vízvezeték, kert és szőlővel. Az egész lakás renoválva lesz. Bővebb felvilágosítást nyújt minden nap reggel 8 órától este 8 óráig a tulajdonos :

Királyfiné, Sátoraljauhely
Sátorhegy-szőlő.

Állást keres.

Középkorú özvegy, vagyonos urinó, ki a háztartás minden ágában jártas,

házvezetőnői

állást keres.

Nagy fizetésre nem reflektál, inkább családtag óhajtana lenni.

Czime a kiadóhivatalban megtudható.

Eladó.

Egy jókarban lévő masziv vas bicikli állvány és egy jó bicikli lámpa jutányos áron eladó. — Bővebbet a kiadóhivatalban.

Megjelen he

szerdán és

Szerkesztőség

sátoraljauhely

Telefon :

Kéziratokat ne

Nyilttérben minde

Az

Fáradtan

Utolsó nagy

és Andrassy

mellékes vol

mennyre elő

nyeges nem

közel jövő p

tehetetlenség

csöndjében,

zék az orszá

folytán kény

csak itt-ott b

vásott politik

zása, valóba

dés, a mi ko

lyan foglalko

jövő kérdése

erről csak a

munkapártna

az izgalmak

bott néhány i

bet nem tud

alakulásról.

kozna, anny

És külön-kül

nyilatkozna,

másként besz

Érdekes

azokat a felf

melyeken az

egyetemében

lön-külön, tov

szemben álló

konként kere

aránt áll ez

jövőre nézve

A ki meg

től, mit ért

teni a „rest

alatt, az vag

vagy össze

Csak az a k

laszt. Ha olya

a kinek látó

szólamok kö

akkor a vála

ellenben kor

zékivel állu

néhány elmé

tésen felül s

semmi politi

gondolatot n

van ez az e

A kérdés ko

kiternek; ar

— majd az

Ez a kité

hogy az ell

alakulására

pontja ninc

bizonytalans

nak a jeler

ellenzék k

Cip

A divatn

minden